

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U METKOVIĆU
Andrije Hebranga 9, Metković

Poslovni broj: P-163/2023-20

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Metkoviću, po sutkinji Rajki Ćubela, u pravnoj stvari tužitelja Dragana Dergića iz Mihalja, Mihalj 21, OIB: 95630693697, kojega zastupa punomoćnica Martina Radić Šunjić, odvjetnica u Splitu, protiv tuženika Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb, Jurišićeva ulica 4, OIB: 87939104217, radi utvrđenja i isplate, nakon zaključene glavne rasprave dana 9. rujna 2026. u nazočnosti zamjenice punomoćnice tužitelja, a u odsutnosti tuženika, dana 1. listopada 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim i bez pravnog učinka dijelovi odredaba čl. 1., čl. 2., čl. 4., i čl. 8. kojima je ugovorena glavnica i plaćanje anuiteta vezano za švicarski franak (valutna klauzula), te kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja se mijenja jednostranom odlukom kreditora, a koje odredbe su sadržane u Ugovoru o kreditu broj: 216777 od 24.04.2008.

II. Dužan je tuženik u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe na ime razlike uvećanja anuiteta uslijed primjene nepoštene i ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u švicarskom franku i promjenjivoj kamatnoj stopi, isplatiti tužitelju ukupan iznos od 2.635,04 EUR i to sa kamatom na pojedinačne mjesečne iznose od:

0,03 EUR koja teče od 2.6.2008.

1,78 EUR koja teče od 30.6.2008.

1,67 EUR koja teče od 1.10.2008.

12,43 EUR koja teče od 3.11.2008.

4,38 EUR koja teče od 1.12.2008.

14,45 EUR koja teče od 3.1.2009.

15,70 EUR koja teče od 2.2.2009.

16,61 EUR koja teče od 2.3.2009.

14,98 EUR koja teče od 2.4.2009.

14,62 EUR koja teče od 4.5.2009.

12,70 EUR koja teče od 3.6.2009.

10,24 EUR koja teče od 3.7.2009.

11,09 EUR koja teče od 1.8.2009.

12,34 EUR koja teče od 1.9.2009.

13,18 EUR koja teče od 1.10.2009.
12,89 EUR koja teče od 2.11.2009.
15,14 EUR koja teče od 1.12.2009.
17,15 EUR koja teče od 2.1.2010.
18,69 EUR koja teče od 1.2.2010.
18,32 EUR koja teče od 1.3.2010.
22,08 EUR koja teče od 1.4.2010.
20,93 EUR koja teče od 3.5.2010.
22,89 EUR koja teče od 1.6.2010.
32,29 EUR koja teče od 1.7.2010.
29,99 EUR koja teče od 2.8.2010.
38,02 EUR koja teče od 1.9.2010.
33,95 EUR koja teče od 1.10.2010.
30,30 EUR koja teče od 2.11.2010.
40,79 EUR koja teče od 2.12.2010.
46,45 EUR koja teče od 3.1.2011.
41,26 EUR koja teče od 1.2.2011.
41,90 EUR koja teče od 1.3.2011.
39,62 EUR koja teče od 1.4.2011.
42,23 EUR koja teče od 2.5.2011.
50,48 EUR koja teče od 1.6.2011.
52,68 EUR koja teče od 1.7.2011.
66,31 EUR koja teče od 2.8.2011.
62,01 EUR koja teče od 1.9.2011.
53,52 EUR koja teče od 31.1.2012.
53,70 EUR koja teče od 24.4.2012.
52,97 EUR koja teče od 24.4.2012.
56,82 EUR koja teče od 24.4.2012.
57,69 EUR koja teče od 24.4.2012.

1.407,77 EUR koja teče od 24.4.2012. do isplate, sa zakonskom kamatom na navedene iznose do 31.07.2015. po stopi koja se određuje uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5% poena, od 01.08.2015. do 31.12.2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, te od 01.01.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3% poena.

III. Utvrđuje se ništetnim i bez pravnog učinka dio odredbe kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada) sadržana u čl. 6. Ugovora o kreditu broj: 216777 od 24.04.2008.

IV. Dužan je tuženik u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe na ime povrata naknade za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada) isplatiti tužitelju iznos od 114,72 EUR, sve sa kamatama koje teku od 29.04.2008. do isplate, koja se

zakonska kamata na navedeni iznos do 31.07.2015. obračunava po stopi koja se određuje uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5% poena, od 01.08.2015. do 31.12.2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, te od 01.01.2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3% poena.

V. Dužan je tuženik u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe isplatiti tužitelju parnični trošak u iznosu od 1.900,00 EUR, sa kamatom koja se na navedeni iznos obračunava po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za 3% poena.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da su stranke sklopile Ugovor o kreditu broj: 216777 od dana 24.04.2008. god. Temeljem tog ugovora tuženik je odobrila kredit za kupnju vozila u iznosu od 12.825,58 CHF u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB za devize važećem na dan isplate. Tužitelj napominje da predmetni kredit nije konvertiran. Predmetnim ugovorom o kreditu povrijeđena su prava tužitelja kao potrošača, jer je tuženik koristio nedopuštene i nepoštene ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, promjenjivoj kamatnoj stopi, naknadi za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada), te naknadi za prijevremenu otplatu kredita (izlazna naknada). Cjelokupno ponašanje tuženika prilikom potpisivanja predmetnog ugovora i trajanja ugovornog odnosa predstavlja nepoštenu poslovnu praksu. Naime, iz odredbe o promjeni kamatnih stopa od kojih zavisi cijena proizvoda koji je "kupio" tužitelj se uopće ne može zaključiti kakva će biti cijena u narednom periodu, koji uvjeti i razlozi će utjecati na njenu promjenu, od kojih parametara će zavisiti njezina visina, zato je doveden tužitelj kao korisnik kredita u nezavidni položaj u odnosu na banku tj. tuženika, pa je ta odredba nepoštena. Jedina poznata vrijednost je početno ugovorena kamatna stopa. Iz ove odredbe proizlazi znatna neravnoteža u pravima i obvezama između stranaka u predmetnom ugovornom odnosu. Takva odredba je i nemoralna, jer dovodi tužitelja tj. korisnika kredita u poziciju u kojoj u potpunosti njegov dug ovisi o volji trgovca tj. tuženika, što je i suprotno općem načelu savjesnosti i poštenja. To što piše da je kamata promjenjiva, a koja riječ je kao takva jasna, razumljiva i uočljiva, ne znači da se iz same te riječi može zaključiti koja će biti visina kamatne stope odnosno dug tužitelja, tj. da to itekako utječe na cijenu proizvoda. Sporna odredba je ništetna i zbog odredbi čl. 270-272. Zakona o obveznim odnosima (dalje: ZOO), obzirom da nije određena tj. ne sadrži ova odredba Ugovora podatak na temelju kojeg se može odrediti obveza tužitelja. Zbog te neodredivosti ne može se odrediti činidba tužitelja tj. visina anuiteta koju je on dužan platiti. Ne može se smatrati da je visina anuiteta određiva ako ju može odrediti tuženik, a tužitelj ne. Nisu odredbe određive ako su određive samo za jednu stranu, tj. ako na temelju njih dužnu činidbu tužitelja može izračunati samo tuženik. Odredbe

predmetnog Ugovora o kreditu kojim se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak (dalje: CHF) prosječnom potrošaču je nerazumljiva, te nepoštena, pa prema tome ništetna, jer je banka prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustila informirati korisnika kredita kao potrošača o važnim činjenicama koje se odnose na opći rizik vezan uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za EUR (jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja HRK prema EUR, dok tečaj svih ostalih valuta u odnosu na HRK nije pod kontrolom HNB-a), o tome da je rast tečaja CHF u kontekstu skorog uvođenja eurozone gotovo potpuno izvjestan, te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope. Tužitelju kao prosječnom potrošaču nije bio poznat rizik tečaja CHF, a on očito nije bio jednak kao svaki opći valutni rizik, već je bio veći iz razloga što je ugovoreno da se i ugovorna (promjenjiva) kamata naplaćuje u HRK prema tečaju CHF, stoga je nerazumljivost ugovornih odredbi kojima se glavnica veže za CHF uzrok značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača i to protivno načelu savjesnosti i poštenja, jer je tuženik za taj rizik znao, ali ga je prešutio dok je ponudom najnižih kamata za kredite upravo u CHF tuženik privlačio potrošače na sklapanje ugovora o kreditu upravo u CHF. Na neravnotežu u pravima i obvezama koja postoji ugovaranjem valutne klauzule na predmetni kredit upućuje činjenica da je neizvjestan iznos glavnice kredita kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci, kao i cijena kredita budući da se kamata plaća u istoj valuti, a što su sve bitni elementi ugovora. Prilikom ugovaranja predmetnog pravnog posla banka je sporni kreditni proizvod sa valutnom klauzulom CHF prikazala kao povoljniji, te je tužitelj postupajući sa povjerenjem prema kreditnoj instituciji prihvatio tako prezentirane činjenice kao točne. Primjena valutne klauzule u CHF u trenutku u kojem nije bilo značajnijeg pada platežne moći kune je nepoštena i nedopuštena, jer je tuženiku omogućila stjecanje nepripadajuće dobiti korištenjem aprecijacije CHF u odnosu na EUR, dakle protivno svrsi zbog koje je valutna klauzula ZOO predviđena. Tužitelj je i bio obavezan vratiti pozajmljeni iznos uvećan za ugovorene kamate, a zbog nezakonite primjene valutne klauzule i promjenjive kamatne stope, tuženik je na štetu tužitelja stekao nezakonitu korist u vidu ekstra profita. U odnosu na naknadu za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada), tužitelj ističe kako nije sporno da je ista ugovorena u određenom postotku od ukupnog iznosa kredita, ali to ne znači ujedno da se radi o poštenoj ugovornoj odredbi o kojoj su stranke pojedinačno pregovarale. Naknada zbog prijevremene otplate kredita (izlazna naknada) predmetnim ugovorom uopće nije određena, već je isključivo ovisila o aktima tuženika, odnosno dužnu činidbu je mogao izračunati samo tuženik. Tužitelj ističe da je tuženik svoje kreditne proizvode prikazao kao gotove, unaprijed pripremljene proizvode po formuliranom standardnom obrascu i nije ostavio mogućnost tuženiku da se pregovara o pojedinačnim ugovornim odredbama. To je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti utjecaja na sadržaj istih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoj položaj "jače" ugovorne strane te je ugovorio naplatu prilikom isplate kredita u postotku od ukupnog iznosa kredita, kao i naplatu prilikom prijevremene otplate kredita sukladno svojim aktima, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. Osim toga, tuženik u sadržaj Ugovora nije unio, a niti je objasnio tužitelju koji je to opravdani razlog zbog kojeg je bilo nužno ugovoriti plaćanje navedenih naknada i zašto visina ulazne naknade izravno ovisi o iznosu

odobrenog kredita. Sama činjenica da je naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita određena u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, govori u prilog tome da tako ugovorenom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu „pokriveni“ stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjeva i odobravanju kredita. Tuženik je morao određeno popisati što čine troškove obrade kredita, kao i troškovi prijevremene otplate kredita, a ne samo isto naplatiti u postotnom iznosu, odnosno sukladno svojim aktima, čime su zapravo korisnici kredita dovedeni u neravnopravan položaj. Prema tome, tužitelj kao potrošač nedvojbeno nije imao utjecaja na sadržaj predmetnih odredbi, već ih je je tuženik sam odredio, bez da se o tome pojedinačno pregovaralo, što rezultira time da su te ugovorne odredbe suprotne načelu savjesnosti i poštenja uzrokovale znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača. Tužitelj ističe da je bila dužnost tuženika prema Zakonu o zaštiti potrošača (dalje: ZZP) da potrošaču u pisanom obliku da sve potrebne informacije koje se odnose na ukupan iznos kredita, kamatnu stopu, valutu, vrstu tečaja, naknade i sve druge podatke koji su potrebni da bi on donio informiranu odluku. Također je obveza i da mu pruži odgovarajuća objašnjenja, a svi bitni podaci su trebali biti sadržani u ugovoru o kreditu. Odredbom iz čl. 81. st. 2., 3. i 4. ZZP bilo je propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu potrošača, time da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, te ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Dakle, tužitelj u trenutku sklapanja predmetnog Ugovora, zbog propusta tuženika da postupi u skladu sa zakonskom obvezom, nije raspolagao svim informacijama koje su bile potrebne kako bi dobio informiranu odluku i na temelju kojih bi on mogao predvidjeti ekonomske posljedice istog pravnog posla, pa je tužitelj stavljen u neravnopravan u odnosu na tuženika, slijedom čega su ugovorene odredbe o valutnoj klauzuli, promjenjivoj kamatnoj stopi, naknadi za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada), te naknadi za prijevremenu otplatu kredita (izlazna naknada), suprotna načelu savjesnosti i poštenja. Tužitelj napominje da je u odnosu nepoštene ugovorne odredbe vođen sudski postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača u kojem je pravomoćnom presudom Visokog Trgovačkog suda RH, posl. br. PŽ-6632/2017-10, od 14. lipnja 2018.g., utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 01. lipnja 2004.g. do 31. prosinca 2008.g. (u kojem razdoblju je i sklopljen ugovor koji je predmet ove pravne stvari) povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe sklapanjem ugovora o potrošačkom kreditiranju – ugovora o kreditu tako da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u vrijeme sklapanja tih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka, čime je tuženik postupio suprotno odredbi čl. 81., čl. 82. i čl. 90. ZZP/03 u razdoblju od 01. lipnja 2004.g. do 06. kolovoza 2007.g., a od 07. kolovoza 2007.g. do 31. prosinca 2008.g. suprotno odredbi čl. 96. i čl. 97. ZZP, tj.

suprotno odredbama ZOO-a, te da u razdoblju od 10.rujna 2003.g. do 31.prosinca 2008.g. (u kojem razdoblju je i sklopljen ugovor koji je predmet ove pravne stvari), povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima te banke, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditima ta banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnne parametre i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluke tužene o promjeni stope ugovorne kamatne, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka utemeljeno na jednostranom povećanju kamatne stope, sve na štetu potrošača, čime je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg ZZP/03 u razdoblju od 10. rujna 2003.g. do 06. kolovoza 2007.g., a od 07. kolovoza 2007.g. nadalje suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. tada važećeg ZZP, te suprotno odredbama ZOO. Vrhovni sud RH je po podnesenim revizijama banaka donio odluku posl.br.Rev-2221/2018-11 od 03.rujna 2019., kojom je u bitnom odbio revizije i na taj način potvrdio utvrđenja Visokog trgovačkog suda RH, o tome da su banke koristile nepoštene i ništetne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli. Ishod parnice radi zaštite kolektivnih interesa sukladno odredbama čl. 502.c. ZPP-a i čl. 118. ZZP-a omogućio je potrošačima da u individualnim restitucijskim sudskim parnicama kakva je i ova potražuju preplaćeno s osnove promjene kamatne stope, te s osnove valutne klauzule kod koje je zbog povećanja tečaja CHF došlo do povećanja mjesečnih iznosa anuiteta, jer je plaćanje bilo vezano za valutu CHF, te je propisan direktan učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača na način da obvezuje sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača pozovu na utvrđenje iz pravomoćne presude iz postupka zaštite kolektivnih interesa. Naime, ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnost i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor. (tako i Županijski sud u Zagrebu posl.br. GŽ-2828/2021 od 25. siječnja 2022.g., Županijski sud u Zagrebu posl.br. GŽ-2000/2021 od 06. srpnja 2021.g.). Vrhovni sud RH svojom odlukom posl.br. Rev-2245/17 od 20. ožujka 2018.g. zauzeo pravno shvaćanje o punoj restituciji potrošača koja odluka, između ostalog sadrži tri pravila o učincima ništetnosti iz presuda Europskog suda u predmetima C-154/15, C-307/15 i C-308/15. Prvo pravilo o ex tunc učincima utvrđenja da je određena ugovorna odredba nepoštena ide u pravcu da ti učinci idu unatrag od trenutka sklapanja ugovora. Smatra se da nepoštena ugovorna odredba nikad nije bila ugovorena tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, te sudsko utvrđenje nepoštenosti takve odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da navedene odredbe nije bilo. Drugo pravilo je da proglašenjem ugovorne odredbe nepoštenom za potrošače nastaje subjektivno pravo na restituciju i treće pravilo jest da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena. Tužitelj ističe da je doktrina izravnog učinka prava Europske unije formirana je sudskom praksom Suda Europske unije počevši od presude u predmetu broj 26/62 Van Gend en Loos pa nadalje, te je unesena i u Ustav RH gdje je u čl. 145.c. st.1. propisano da hrvatski sudovi štite subjektivna prava utemeljena na pravnoj stečevini Europske unije. Prema tome, sukladno navedenom pravnom shvaćanju budući da su ništetne odredbe

Ugovora o kreditu u dijelu koji se odnosi na valutnu klauzulu, promjenjivu kamatnu stopu, naknadu za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada), te naknadu za prijevremenu otplatu kredita (izlazna naknada), tužitelj ima pravo na povrat onoga što je tuženik primio s osnove ništetnih odredbi Ugovora sukladno čl. 323. st. 1. ZOO-a. Tuženik je temeljem ništetnih ugovornih odredbi nepripadno stekao određene mjesečne iznose koje tužitelj potražuje temeljem čl. 296. st. 1. te čl. 324. st. 1. i 2. u svezi s čl. 323. st. 1. ZOO-a. Odredbom čl. 1115. ZOO-a propisano je da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezna kamata, i to, ako je stjecalac nesavjestan od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Stoga je tuženik kao nesavjesna ugovorna strana koja je koristila nepoštene ugovorne odredbe, sukladno odredbi čl. 1115. ZOO-a, dužan vratiti zakonske kamate na preplaćene iznose i to od dana stjecanja svakog pojedinog pretplaćenog mjesečnog iznosa, sve do konačne isplate. Da bi tužitelj u konkretnom slučaju mogao postaviti točno određeni tužbeni zahtjev, potreban mu je podatak - kreditna dokumentacija vezana uz zaključen Ugovor o kreditu (prvi otplatni plan, sve promjene kamatnih stopa, sve otplatne planove po promijenjenoj kamatnoj stopi, te evidenciju uplata po predmetnom kreditu – konto kartica), a s kojim podacima-kreditnom dokumentacijom tuženik za razliku od tužitelja nedvojbeno raspolaže, slijedom čega su ispunjeni uvjeti propisani čl. 186.b. ZPP-a za postavljanjem tzv. stupnjevite tužbe. Tužitelj će sukladno odredbama iz članka 186.b. ZPP-a po pribavi potrebne dokumentacije i provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja točno odrediti tužbeni zahtjev i predložiti sudu da prihvati tužbeni zahtjev.

2. U odgovoru na tužbu, a prije upuštanja u raspravljanje o biti ovog spora, tuženik prigovara mjesnoj nadležnosti Općinskog suda u Metkoviću, zbog sporazumno ugovorene mjesne nadležnosti suda u Zagrebu. Člankom 11.4. Ugovora o kreditu br. 216777, sklopljenog 24.4.2008., solemniziran po javnom bilježniku Vedrani Bilan iz Splita, Kneza Ljudevita Posavskog 17/I, dana 28.4.2008., OV-2813/08 (dalje u tekstu kao: „Ugovor o kreditu“ ili „Ugovor“) ugovorena je nadležnost suda u Zagrebu za sve sporove iz tog Ugovora. Zakon o parničnom postupku (NN 53/1991 - 89/2014, dalje u tekstu kao: „ZPP“) dozvoljava odredbom sadržanom u čl. 70. strankama prorogaciju mjesne nadležnosti, osim ako zakonom nije određena isključiva mjesna nadležnost. Tuženik ovim putem, dodatno pojašnjava navode nepostojanja mjesne nenadležnosti suda iz naslova, te u tom pravcu dostavlja i dodatnu sudsku praksu. Naime, ugovor o prorogaciji, odnosno sporazum o mjesnoj nadležnosti (arg. ex. čl. 70. ZPP-a) ujedno je i ugovor o isključivanju zakonom određene nadležnosti. Stoga, s obzirom da u konkretnom slučaju nije propisana isključiva mjesna nadležnost, valjan je sporazum o mjesnoj nadležnosti te je jedino i isključivo, sukladno gore navedenom, u ovoj pravnoj stvari mjesno nadležan Općinski građanski sud u Zagrebu kao stvarno nadležan prvostupanjski sud. Nadalje, tužitelj ničim nije potkrijepio svoje tvrdnje da je ugovor sklopljen na unaprijed formuliranom obrascu te da se o mjesnoj nadležnosti nije pojedinačno pregovaralo, a s obzirom da tužitelj nije dokazao postojanje isključive mjesne nadležnosti drugog suda, tuženik predlaže naslovnom sudu da se oglasi mjesno nenadležnim za suđenje u ovom predmetu te da dostavi predmet na postupanje stvarno nadležnom sudu u Zagrebu. Tuženik je zaprimio tužbu tužitelja (dalje u tekstu kao: „tužba“), te smatra kako je ista u cijelosti neosnovana zbog čega ju tuženik osporava u cijelosti. U bitnome, tužba i tužbeni zahtjev neosnovani su zbog sljedećih razloga. Potraživanje tužitelja je u zastari. Utvrđenja iz parnice Potrošač nisu primjenjiva na ugovorni odnos koji je predmet tužbe. Sve i kada bi utvrđenja iz parnice Potrošač bila primjenjiva, niti tada

nema mjesta izravnoj primjeni presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz presude VTS-a. Sve i kada bi presuda iz parnice Potrošač bila primjenjiva, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetnima u parnici Potrošač. Tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 96. ZZP/07). Nadalje tuženik prigovara načinu postavljanja tužbenog zahtjeva.

Prije upuštanja u raspravljanje o osnovi i visini tužbenog zahtjeva, tuženik stavlja prigovor zastare. Tužitelj je predmetni parnični postupak pokrenuo tek 6. 6. 2023. pa tuženik prigovara zastari utuženih iznosa i to s nekoliko različitih osnova sukladno Zakonu o obveznim odnosima (NN 35/05 – 29/18, dalje kao: „ZOO“), ovisno o pravnoj kvalifikaciji potraživanja tužitelja. Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi naknade štete, primjenjiv je zastarni rok iz odredbe članka 230. ZOO-a, koji propisuje da tražbine za naknadu štete zastarijevaju za 3 godine od kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila, a u svakom slučaju u roku od 5 godina od kada je šteta nastala. Iako tužitelj nije dokazao osnovu tužbenog zahtjeva, a uzevši u obzir činjenicu da je predmetni Ugovor o kreditu br. 216777 sklopljen 24.4.2008. za očekivati je da je i subjektivni i objektivni rok za veliku većinu pojedinačnih mjesečnih anuiteta protekao. Ako bi se ovaj postupak kvalificirao kao postupak radi povrata mjesečnih anuiteta, primjenjiv bi bio zastarni rok iz odredbe članka 226. ZOO-a koji propisuje da tražbine povremenih davanja zastarijevaju za 3 godine od dospelosti svakog pojedinog davanja. Tuženik ističe i da se kod predmetnog ugovora o kreditu radilo o iznosima koji su tuženiku plaćani kao anuiteti. Stoga sukladno članku 226. ZOO-a, tražbine povremenih davanja (a u što se izričito uključene i tražbine anuiteta) zastarijevaju za tri godine od dospelosti svakoga pojedinog davanja. Slijedom navedenog, bilo bi nedopustivo da, primjerice, takve tražbine tuženika prema tužitelju zastarijevaju za tri godine, ali da tražbina tužitelja za povrat istoga zastarijeva u duljem roku. Ako bi se zbog utvrđenja ništetnosti utvrdilo da se pak radi o stjecanju bez osnove, zastarni rok je 5 godina od dana sklapanja ništavog pravnog posla. Takvo je stajalište izraženo i u sudskoj praksi Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi VSRH Rev x 183/2011 kako slijedi: „Prema prihvaćenoj praksi ovog suda, a suprotno stajalištu nižestupanskih sudova, kod zahtjeva za vraćanje primljenog temeljem ništavog pravnog posla rok zastare potraživanja je pet godina u smislu odredbe čl. 371. ZOO, a zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ništavog pravnog posla što u konkretnom slučaju znači 30. lipnja 1993. Obzirom da je tužitelj tužbu podnio tek 2001. osnovan je prigovor zastare potraživanja s osnova stečenog bez osnove, jer je protekao rok od pet godina u smislu odredbe čl. 371 ZOO od sklapanja spornog ugovora i kada se u smislu odredbe čl. 361. st. 1 ZOO uzima da je zastarijevanje počelo teći.“ Dosljednom primjenom ovog shvaćanja, a uzevši u obzir da je predmetni ugovor o kreditu sklopljen pred više od deset godina, određeni dio potraživanja iz Tužbe bio bi pod zastarom budući da petogodišnji zastarni rok počinje teći od dana sklapanja ugovora o kreditu. Zaključno, o kojoj god pravnoj kvalifikaciji bi se u predmetnom slučaju radilo, zastara je svakako nastupila za većinu pojedinačnih potraživanja tužitelja. Unatoč tome, tuženik će se u nastavku opreza radi očitovati i na ostale navode tužitelja. Utvrđenja iz Parnice Potrošač ne mogu se primijeniti na konkretan predmet. U ovom sporu nema mjesta preslikavanju utvrđenja iz parnice Potrošač jer je u toj parnici utvrđivana tek apstraktna pravna

zaštita, čiji učinci se ne mogu neposredno primijeniti na pojedini ugovorni odnos, nego se u tom odnosu tek treba izvesti dokazivanje jesu li utvrđenja iz parnice „Potrošač“ i na koji način primjenjiva u pojedinačnom slučaju. Kolektivnom zaštitom osigurava se preventivna zaštita i kontrola nepoštenih ugovornih odredaba u odnosu na „prosječnog potrošača“, ali se njome ne mogu zamijeniti učinci koji se ostvaruju individualnom pravnom zaštitom, s obzirom da se u pojedinačnim parnicama ispituju i ocjenjuju pravni učinci pojedinačnog potrošačkog ugovora u odnosu na konkretnog potrošača. Stoga, u individualnom sporu zadatak je suda utvrditi da li se i u kojoj mjeri načelo zaštite apstraktnog potrošača, onako kako je utvrđeno u kolektivnoj parnici, primjenjuje i na konkretnog potrošača u pojedinačnoj parnici. Drugim riječima, presuda u kolektivnom sporu nema pravni učinak erga omnes da bi se mogla primjenjivati na svaki pojedinačni spor pokrenut pojedinačnom tužbom, slijedom čega je neosnovano pozivanje tužitelja na mogućnost automatske primjene utvrđenja iz Parnice Potrošač i Presude VTS-a. Nije pravno osnovano niti životno logično da se, primjera radi, osoba sa visokom stručnom, npr. diplomirani ekonomist ili pravnik, odnosno pojedinac koji je prethodno koristio usluge i proizvode iz bankarskog ili financijskog sektora kao što su štednja, drugi krediti, ulaganja i slično, a koji bi bili korisnici kredita koji po svojim osnovnim obilježjima odgovaraju kreditima koji su bili predmet parnice Potrošač (CHF valutna klauzula i jednostrano promjenjiva kamatna stopa), poziva na utvrđenja iz presude VTS-a tvrdeći da mu odredbe o valutnoj klauzuli ili promjenjivoj kamatnoj stopi nisu bile razumljive. Takav hipotetski potrošač, iako sklapa ugovor za svrhu koja je izvan njegove profesionalne djelatnosti (potrošački ugovor), nije zato lišen životnog znanja i iskustva, kao ni cjelokupnog znanja i iskustva koje je on stekao radeći u svojoj struci. Načelo zaštite potrošača i njenih dosega potrebno je promotriti kritički, dakle, u svakom pojedinom sporu je potrebno dokazati postojanje svih onih pretpostavki na kojima je zasnovana Presuda VTS-a. Takav stav zauzeo je i Županijski sud u Puli, u presudi GŽ-311/2018 od 3. rujna 2018., u kojoj je našao relevantnom okolnost da je tamo tužitelj "... osoba koja ima visoku ekonomsku naobrazbu i bavi se financijskim poslovanjem,...", odnosno utvrđivao je da li u konkretnom slučaju ima mjesta primjeni utvrđenjima iz Parnice Potrošač. Drugostupanjski sud praktično u cijeloj presudi problematizira činjenicu da je tužitelju bilo jasno što je ugovarao te da se ne može tretirati kao prosječni potrošač obzirom da je ekonomske naobrazbe. Takvom praksom sud je dao do znanja da u svakom pojedinačnom sporu ima mjesta utvrđivanju primjenjivosti načela zaštite apstraktnog (prosječnog) potrošača na konkretnog potrošača. Sve i kada bi presuda iz parnice Potrošač bila primjenjiva, niti tada nema mjesta izravnoj primjeni presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz presude VTS-a. Nesporno je da su tužitelj i pravni prednik tuženika sklopili Ugovor o kreditu na razdoblje od 72 mjeseca u iznosu od 12.825,58 CHF u kunsjoj protuvrijednosti. Nesporno je i da je temeljem odredbe članka 2.1. Ugovora kamatna stopa promjenjiva, sukladno odluci o kamatama i naknadama kreditora te da je na dan sklapanja Ugovora o kreditu ona iznosila 6,40 % godišnje, člankom 4. da je ugovorena valutna klauzula, kao i to da je člankom 8. uređen način otplate na način da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u CHF u kunsjoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju za devize Kreditora važećem na dan dospeljeća. No, sve i kada bi presuda iz kolektivnog spora bila primjenjiva (a nije!), niti tada nema mjesta izravnoj i analognoj primjeni presude VTS-a i automatskoj vezanosti ovog suda utvrđenjima iz presude VTS-a već je sud dužan u svakom pojedinom slučaju ocijeniti sve relevantne okolnosti ugovornog odnosa. Od ključne je važnosti razlikovati (i) pravni odnos podnositelja kolektivne tužbe i tuženika (banke) u toj parnici; od (ii) pravnog odnosa tuženika

(banke) iz tog kolektivnog spora i svake pojedinačne, fizičke ili pravne osobe koja se s tuženikom nalazi u određenom ugovornom odnosu. Dok se u prvom slučaju radi o apstraktnoj pravnoj zaštiti koja, u konkretnom slučaju Parnice Potrošač, se ocjenjuje kroz apstraktnu osobu „prosječnog potrošača“, u drugom se slučaju radi o konkretnom pravnom odnosu sa konkretnom osobom te konkretnim i specifičnim okolnostima koje variraju od slučaja do slučaja. Također, a u osvrtu na navode tužitelja o vezanosti suda utvrđenjima iz parnice Potrošač, čime se traži primjenjivanje odredbe članka 502.c ZPP-a, tuženik smatra neophodnim istaknuti apsolutnu neosnovanost takvih tužiteljevih navoda kojima praktično poziva sud na nedopuštenu retroaktivnu primjenu propisa koji nije bio na snazi u vrijeme nastanka ugovornog odnosa koji je predmetom rubriciranog postupka. Naime, odredba navedenog članka stupila je na snagu znatno kasnije od sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu. Tim više, čak i kada bi (tada nevažeća) odredba spomenutog članka mogla biti primjenjive u ovom postupku (a ne može!) pozivanje na iste bilo bi moguće isključivo u odnosu na pravna, a ne i na činjenična utvrđenja. Slijedom navedenog, neosnovano je i neobrazloženo pozivanje tužitelja na vezanost ovog suda utvrđenjima iz parnice Potrošač. Sve i kada bi presuda iz parnice Potrošač bila primjenjiva, ugovorne odredbe ugovora o kreditu koje su obuhvaćene ovom tužbom za ništetnost nisu utvrđene ništetnima u parnici Potrošač. Tužbeni zahtjev je postavljen na utvrđenje ništetnosti i isplatu, a utemeljen na tvrdnji o ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu kojima je ugovorena valutna klauzula i promjenjivost kamatne stope. Osnovanost svojeg zahtjeva tužitelj opravdava utvrđenjima iz parnice Potrošač, a svoje tvrdnje nije potkrijepio niti jednim dokazom. Prilikom iznošenja tvrdnji o ništetnosti spornih odredbi Ugovora o kreditu tužitelj se uzgredno pozvao na odredbe materijalnog prava čiju primjenjivost na konkretan spor nije obrazložio, a kamoli dokazao, pri čemu tuženik smatra kako to nije niti mogao učiniti s obzirom na tužiteljevo evidentno zanemarivanje relevantnih činjeničnih okolnosti ovog ugovornog odnosa na koje se pravo ima primijeniti. S druge strane, tužitelj uopće ne obrazlaže zbog čega bi odredbe Ugovora o kreditu bile ništetne, već svoj stav u cijelosti temelji na utvrđenjima koja proizlaze iz parnice Potrošač zanemarujući pritom pravnu prirodu kolektivnog spora u parnici Potrošač. Naime, kako je obrazloženo pod točkom c. ovog odgovora na tužbu, u kolektivnom sporu u pitanju je pružanje apstraktne pravne zaštite potrošačima, koja se tek treba konkretizirati u individualnim slučajevima. Tužitelj je vrlo slobodno i olako proširio učinke pravomoćnosti Presude VTS-a. Nema nikakvog zakonskog uporišta, a niti uporišta u sudskoj praksi, da ugovorna odredba prema kojoj tuženik ima pravo promijeniti visinu kamatne stope ovisno o npr. promjeni tržišnih uvjeta i/ili boniteta korisnika kredita i/ili uslijed nepoštivanja odredaba ugovora o kreditu, bude ništetna. Ovo osobito imajući u vidu da promjena visine kamatne stope može značiti i sniženje kamatne stope što tužitelj niti ne problematizira budući da mu taj „aspekt“ promjenjive kamatne stope u skladu sa odlukom tuženika ide u korist. Nadalje, tužitelj je neosnovano proširio opseg utvrđenja presude VTS-a i na odredbe o promjenjivosti kamatne stope, iako to uopće nije bilo predmetom utvrđenja u parnici Potrošač. U kolektivnom sporu bila je ispitivana metoda promjenjivosti kamatne stope (a ne i sama promjenjivost) u skladu sa jednostranom odlukom banke bez egzaktno utvrđenih parametara i metode izračuna parametara promjenjivosti. To znači, da kada bi i utvrđenja iz presude u parnici Potrošač bila primjenjiva na ovaj spor (a nisu!), njima nije utvrđena ništetnost promjenjivosti kamatne stope niti promjenjivosti kamatne stope jednostranom odlukom banke. Člankom 26. ZOO-a (NN 35/2005, dalje u tekstu kao: „ZOO“) predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope u kojem slučaju stopa

takve promjenjive ugovorne kamate ne može biti viša od stope zakonskih zateznih kamata koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora, odnosno na dan promjene ugovorne kamatne stope. Isto tako, materijalno pravo koje je bilo na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora, kao i materijalno pravo koje je do danas ostalo na snazi, izrijekom je predviđalo tek mogućnosti ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkom kreditiranju. To se odnosi kako na Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, 79/2007, dalje u tekstu kao: „ZZP“), tako i na naknadno doneseni Zakon o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine 75/2009, 112/2012, 143/2013, 147/2013, 9/2015, 78/2015, 102/2015, 52/2016, dalje u tekstu kao: „ZPK“) Dakle, ne postoji uporište niti u jednom pravnom propisu iz kojeg bi proizlazila čak i najmanja sumnja da je tuženik u bilo kojem trenutku postupao nedopušteno, tj. protivno prisilnim propisima ili Ustavu Republike Hrvatske. Tužitelj nije niti pokušao dokazati da se radi o odredbama o kojima se nije pojedinačno pregovaralo i koje su suprotno načelu savjesnosti i poštenja dovele do neravnoteže među strankama. Tužitelj je dužan dokazati kako osnovu tako i visinu svog tužbenog zahtjeva. Da bi se određena ugovorna odredba mogla utvrditi ništetnom, potrebno je da se kumulativno ispune sljedeći uvjeti: da se o toj odredbi nije pojedinačno pregovaralo; da je odredba i/ili nejasna, i/ili teško razumljiva i/ili teško uočljiva; te naposljetku, da je odredba suprotna načelu savjesnosti i poštenja i da stoga uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (ovdje tužitelja). Niti jedna od ove tri pretpostavke nije ispunjena, niti je tužitelj ponudio bilo koji dokaz kako bi potvrdio svoje navode, iako je teret dokaza na tužitelju. Tuženik smatra da niti jedna od gore navedenih pretpostavki nije ispunjena. Prema tome, osnova za stjecanje utuženih anuiteta nije otpala pa nema mjesta primjeni odredbe članka 1111. stavka 3. ZOO-a. Za početak, pogrešno je stajalište tužitelja o ništetnosti pojedinih odredaba Ugovora o kreditu. Kao što je već ranije istaknuto, materijalno pravo koje je bilo na snazi u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu, kao i materijalno pravo koje je do danas ostalo na snazi u Republici Hrvatskoj, izrijekom predviđa mogućnost ugovaranja promjenjive kamatne stope u ugovorima o potrošačkom kreditiranju. Prema tome, netočno je tvrditi da je tuženik donosio proizvoljne odluke s kojima tužitelj nije bio ili nije mogao biti upoznat. Tužitelju je prilikom sklapanja Ugovora o kreditu bilo poznato da se za promjenu kamatne stope uzimaju parametri određeni Odlukom o kamatama banke, što je interni akt tuženika i dostupan je svima. Očito je stoga da se o promjenjivosti kamatne stope prethodno pregovaralo, prvenstveno s obzirom na to da su ugovorne strane izrijekom ugovorile primjenu odredbe o promjeni kamatne stope odlukom tuženika (koja je odluka bila dostupna svima) te da je tužitelj u svakom trenutku bio slobodan odabrati neki drugi model kredita od onih koji su u to vrijeme bili dostupni na tržištu. Nadalje, odredba o promjenjivosti kamatne stope iz Ugovora je jasna, uočljiva i lako razumljiva. Da je odredba jasna i uočljiva nije i ne može biti dvojbeno, budući da je ista sastavni dio ugovora i u njemu je izričito navedena. Promjenjivost kamatne stope je uvriježena u pozitivnim propisima i u praksi u Republici Hrvatskoj, pa eventualno nepoznavanje prava nikoga ne ispričava. S druge strane, da je odredba tužitelju bila razumljiva u prvom redu proizlazi iz uvida u formu samog Ugovora. Uostalom, i sam tužitelj je dao svoj pristanak, izjavom iz članka 11.5. u kojoj stoji da: „Svi potpisnici ovog Ugovora potvrđuju da su upoznati sa rizikom ugovaranja kredita sa valutnom klauzulom, da im je Kreditor objasnila taj rizik i da su upoznati i svjesni činjenice da povećanje tečaja valute koja je određena valutnom klauzulom vodi ka povećanju glavnice duga, pripadajućih kamata i u konačnici povećanju anuiteta“. S obzirom da je očito da je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi iz Ugovora i jasna, i uočljiva i razumljiva, njezinu nedopuštenost

odnosno ništetnost nije ni moguće utvrđivati, a u skladu s prethodnim obrazloženjem tzv. testa razumljivosti u prethodnim paragrafima ovog odgovora. Opreza radi, tuženik u odnosu na načelo savjesnosti i poštenja i nepostojanje neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana tuženik napominje da je iz samog pogleda na to na koji način se kamatna stopa mijenjala vidljivo da nema govora o neravnoteži između ugovornih strana niti nepoštenom postupanju tuženika u ugovornom odnosu njega i tužitelja. Tuženik će pojednostavljeno i skraćeno objasniti metodologiju promjene kamatnih stopa. Naime, način na koji je kamatna stopa mijenjana ovisi o tržišnim uvjetima. Pod tržišnim uvjetima se priznaju troškovi kapitala, odnosno sredstva koja služe za odobravanje kredita, regulatorni uvjeti te rizik na tržištu, a pri tome posebno treba obratiti pažnju na troškove kapitala tj. izvora sredstava te trošak rizika. Tuženik je odluku o promjeni kamatnih stopa donosio u pravilu jednom godišnje i to u trenutku kada je promjena uvjeta na tržištu bitno odstupala od tekućih kamatnih stopa u portfelju tuženika, a pri tome se rukovodio kombinacijom sljedećih parametara. U razdoblju prije globalne financijske krize (jesen 2008.) ulaganja u cjelokupnu regiju srednje i jugoistočne Europe percipirala kao sigurna, a investitori su ulaganjima u promatranu regiju bili dodatno skloni uslijed relativno visokih stopa rasta BDP-a i domaće potrošnje. Međutim, globalna financijska kriza potvrdila je da gospodarski rast u regiji, pogotovo na jugoistoku Europe, nije temeljen na održivim temeljima. Uz pad gospodarske aktivnosti zemlje u regiji zabilježile su i probleme s javnim financijama te pritiske na stabilnost financijskog sustava. Istovremeno, središnje banke najrazvijenijih zemalja svijeta fokusirale su se na konvencionalne i nekonvencionalne mjere ekspanzivne monetarne politike, što je dovelo do polaganog pada referentnih kamatnih stopa na međunarodnim tržištima. Međutim, premija rizika za zemlje u regiji je ipak ostvarila znatno snažniji rast te je njena razina od početka 2009. godine postala ključni čimbenik u određivanju cijene zaduživanja svih domaćih sektora, pa tako i banaka. Većina izvora financiranja kreditne aktivnosti vezane uz CHF odnosila se na zaduživanje u inozemstvu, što je i očekivano obzirom na dominantnu sklonost građana Hrvatske da štede u stranoj valuti. Prema gore navedenom jasno proizlazi da tuženik ni na koji način nije donosio jednostrane odluke na štetu tužitelja bez valjanog ugovorom predviđenog razloga. Potpuno je pogrešno jednoznačno i doslovno tumačenje odredbi Zakona o zaštiti potrošača od strane tužitelja kada zaključuje kako je sama činjenica da bi tuženik mijenjao kamatnu stopu iz predmetnom ugovora o kreditu temeljem jednostrane odluke – nezakonita, odnosno nepoštena. Da bi takva odluka bila nepoštena trebaju biti zadovoljeni ostali kriteriji koje izriekom propisuje zakon, a u odnosu na koje (kriterije) je tuženik već gore dokazao da nije postupao niti suprotno načelu savjesnosti i poštenja, niti da bi svoje odluke donosio bez valjanog razloga. Predmetni spor uključuje puno širu problematiku od one koju je tužitelj ogolio na doslovno tumačenje propisa i ugovornih odredbi, te se stoga odredbe Ugovora o kreditu za koje tužitelj tvrdi da su nepoštene, treba sagledati u kontekstu razdoblja u kojem se predmetni ugovor ispunjava. Obzirom da je načelo savjesnosti i poštenja, kao opće načelo obveznog prava, svoju afirmaciju doživjelo u sudskoj praksi, na ovom mjestu tuženik opet citira recentnu presudu Županijskog suda u Puli GŽ-2658/12 od 11. studenog 2013. godine: „Sud prvog stupnja je pravilno zaključio da ugovor o kreditu nije protivan općim načelima Zakona o obveznim odnosima (ZOO, „Narodne novine“ 35/05 i 41/08) iz članaka 4., 6. i 7. tog Zakona. Naime, spornim ugovorom nisu ugovorene kamate koje bi bile više od zakonom dopuštene najviše stope ugovornih kamata, te ugovor ne sadrži elemente zelenaškog ugovora, pa nije narušio načelo jednake vrijednosti činidbi.“ Isti stav podržao je i Visoki trgovački sud Republike

Hrvatske u presudi PŽ-2462/03: „Dodatkom ugovora o kreditu koji se odnosi na kratkoročni kredit od 28. prosinca 1993.godine ugovorena je promjenljiva kamatna stopa, time da je u oba ugovora utanačeno da će se promjenljiva kamatna stopa obračunavati sa odlukama Banke. Nadalje prvostupanjski sud je pravilno primijenio odredbu čl. 399.st.2. Zakona o obveznim odnosima, a s obzirom da je u konkretnom slučaju kamata dana na kredite, te je bila ugovorena sukladno važećim poslovnim uvjetima i odlukama banke, kreditor je imao ovlaštenje kamatu obračunavati na način kako je to postavljeno tužbenim zahtjevom, jer je to bilo sukladno sa važećim propisima. Navedeno ujedno otklanja prigovor tuženika da bi kamatna stopa upućivala na elemente zelenaškog ugovora.“ Slijedom toga, tuženik opravdano tvrdi da odredbe Ugovora o promjenljivoj kamatnoj stopi nisu protivne načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da nisu ni uzrokovale znatnu neravnotežu ugovornih strana. Ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, protivno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (članak 96. ZZZP). Već samim pregledom Ugovora moguće je zaključiti kako su ispunjene dvije pretpostavke – jasna i lako uočljiva odredba. Člankom 1. Ugovora jasno je propisano da se kredit odobrava u valuti CHF te da će isti biti plasiran tužitelju u kunsjoj protuvrijednosti. Također, odredbama članka 4. ugovorena je valutna klauzula, a člankom 8. predviđeno je da će se mjesečni anuiteti plaćati uplatom potrebnog iznosa u kunsjoj protuvrijednosti, prema prodajnom tečaju kreditora za devize na potrebnog iznosa u kunsjoj protuvrijednosti, prema prodajnom tečaju kreditora za devize na dan dospijeća pojedinog anuiteta. Navedene odredbe jasno su koncipirane Ugovorom te unesene u Ugovor na lako uočljivim mjestima, bez ikakvih dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ili umetnutim u fusnotu Ugovora. Što se tiče razumljivosti valutne klauzule, tuženik ukazuje da je tužitelj prethodno sklapanju Ugovora, kao savjesna ugovorna strana, sam bio dužan informirati se o valutnoj klauzuli i eventualnim posljedicama koje ona može imati po njegova prava i obaveze iz Ugovora. Također, prethodno sklapanju Ugovora tužitelj je od strane raspoloživih službenika tuženika u svakom momentu mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. VTS je presudom obuhvatio samo jednu fazu predugovornog stadija u kojem je pojedina banka komunicirala sa svim potencijalnim potrošačima, odnosno fazu reklamiranja i oglašavanja. Međutim, izreka presude kao relevantno navodi i vrijeme pregovora i vrijeme zaključenja, ali bez obrazloženja na kojim činjenicama se potonje temelji. Informacije koje je tuženik objavljivao u marketinške svrhe prije ili prilikom sklapanja ugovora (reklamni katalozi, oglasi u tiskanim medijima, radio i televizijsko oglašavanje), a koje nisu sadržane u ugovoru, ne mogu utjecati na jasnoću ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli, već eventualno mogu za posljedicu imati mane volje. Slijedom navedenog, kako je u konkretnom slučaju sporna odredba Ugovora o kreditu za tužitelja jasna, lako uočljiva i razumljiva, sukladno odredbama članka 99. ZZZP-a ocjena poštenosti ove odredbe prema kriterijima iz članka 96. ZZZP-a nije dopuštena. Čak i pod pretpostavkom da sud utvrdi da jedan od uvjeta iz članka 99. ZZZP-a nije ispunjen u konkretnom slučaju, te je osporavana odredba podložna ocjeni poštenosti iz članka 96. ZZZP, tužitelj nije dokazao da je u konkretnom ugovornom odnosu tuženik postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, odnosno da je nastala značajna neravnoteža u pravima na štetu tužitelja. Iako je teret dokaza ove činjenice na tužitelju, tuženik u ovom dijelu, ukazuje na okolnosti iz kojih proizlazi da tuženik, unatoč svojoj stručnosti i pažnji nije znao niti je mogao znati za buduća kretanja tečaja CHF. Naime, od 1999. do 2010. godine, tečaj CHF-a u odnosu na EUR je i rastao i padao (od 2003. godine - 2008.

godine tečaj CHF-a u odnosu na EUR uglavnom pada (!)), i to bez značajnijih oscilacija, a značajnije promjene počele su tek u 2010. godini, dakle, znatno nakon predmetnog razdoblja do 31.12.2008. godine, na koje se tužitelj poziva u tužbi, kada se poziva na utvrđenja iz u Parnice Potrošač. Daljnje kretanje tečaja CHF-a nakon 2010. godine, i to aprecijaciju bez presedana, kao posljedicu svjetske ekonomske krize, nitko nije mogao predvidjeti, pa niti tuženik. Bilo kakvo predviđanje aprecijacije i informiranje potrošača o tome smatralo bi se krajnje špekulativnim postupanjem tuženika, ako ne i nezakonitim. Uz navedeno, bitno je napomenuti da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovornih odredaba nije postojao niti jedan zakonski i podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora s valutnom klauzulom, odnosno da nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Slijedom toga, očigledno je kako tuženik u ugovornom odnosu s tužiteljem nije postupao protivno načelu savjesnosti i poštenja, te time prouzročio neravnotežu na štetu potrošača, o kojoj se okolnosti tuženik detaljnije očituje u nastavku. Da bi se određena ugovorna odredba mogla kvalificirati nepoštenom, takva odredba mora prouzročiti: nominalnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a koja neravnoteža mora biti značajna. Stoga, za ocjenu je li osporavana valutna klauzula prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama na štetu potrošača bitno je odnos konkretnih ugovornih strana promatrati s razine nominalnih pozicija (vezanost valutne klauzule za tečaj CHF s jednakim rizikom promjene tečaja na štetu / u korist bilo koje od dvije ugovorne strane), a ne naknadno povećanih obveza jedne strane (ovdje tužitelja - potrošača) uslijed nepredvidivih i naglih promjena tečaja CHF. Činjenica da se tečaj CHF naknadno promijenio na štetu potrošača, ne može i ne smije biti relevantan za ocjenu nepoštenosti (a time i ništetnosti) primarno ugovorene valutne klauzule prema kojoj su kako tužitelj, tako i tuženik, imali jednake i ravnopravne startne (nominalne) pozicije. Nepobitna je činjenica da je tuženik, kao i sam tužitelj, bio izložen riziku valutne klauzule, odnosno svim posljedicama promjene tečaja CHF. Okolnost da je kretanje tečaja dovelo do promjene visine obveza na jednoj ugovornoj strani nikako ne može predstavljati razlog ništavosti takve odredbe, već okolnost koja hipotetski može dovesti do primjene drugih pravnih instituta, ako su ispunjene sve zakonske pretpostavke (npr. clausula rebus sic stantibus). Slijedom navedenog, pretpostavka neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja nije ispunjena u ovom slučaju. Uz navedeno, bitno je napomenuti da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovora o kreditu nije postojao niti jedan zakonski ili podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja pri sklapanju ugovora o kreditu, odnosno nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Tuženik na kraju osobito naglašava ono što je već nekoliko puta naveo kroz ovaj odgovor na tužbu, a to je da tužitelj – na kojem je teret dokazivanja osnovanosti njegovog tužbenog zahtjeva – nije ponudio niti jedan dokaz kojim bi dokazao bilo koju od pretpostavki potrebnih za utvrđenje ugovorne odredbe ništetnom sukladno ZOO-u pa drži da je tužbu potrebno odbiti kao neosnovanu bez raspravljanja o visini tužbenog zahtjeva. Tužitelj mora ponuditi obrazloženja zašto bi utužene odredbe bile ništetne, a u protivnom se tužba mora odbiti. Tuženik prigovara načinu utvrđivanja utuženog iznosa na temelju samostalnog izračuna visine navodnog potraživanja, budući da spornu visinu tužbenog zahtjev može utvrditi samo vještačenjem po vještaku odgovarajuće struke, kao načinom dokazivanja spornih činjenica, a koje može odrediti isključivo neovisni i nepristrani sud u okviru parničnog postupka. Tuženik

osporava i anticipiranu metodu kojom tužitelj navodno postavlja zahtjev na isplatu. Naime, tužitelj potražuje razliku između početno ugovorenih mjesečnih obroka i kasnije naplaćenih anuiteta. Međutim, sama činjenica eventualne ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi, nipošto ne znači da bi se trebala primijeniti fiksna kamatna stopa tijekom cijelog razdoblja otplate kredita. Dapače, da je tužitelj htio ugovoriti fiksnu kamatnu stopu, to bi učinio već prilikom sklapanja Ugovora. Slijedeći logiku tužitelja, ukoliko bi ovaj sud zaključio da su utužene odredbe Ugovora o kreditu bez pravnog učinka, nastaje pravna praznina unutar samog ugovora, s obzirom da u Ugovoru uopće ne bi bilo određeno na koji način se kamatna stopa mijenja. Upravo stoga ne bi bilo mjesta tužiteljevoj tvrdnji da ima pravo na razliku između početnog anuiteta i naplaćenih anuiteta. U odnosu na visinu tužbenog zahtjeva, tuženik napominje da tužitelj nije dokazao niti osnovu svog tužbenog zahtjeva pa uopće nema mjesta raspravljanju o visini, stoga se tuženik protivi dokaznom prijedlogu za provođenje financijskog vještačenja. Radi bržeg i ekonomičnijeg rješenja spora, tuženik dostavlja i vlastiti obračun navodnih potraživanja prema Ugovoru o kreditu. Tuženik u skladu s prethodnim navodima predlaže sudu odbiti tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i obvezati tužitelja da naknadi tuženiku troškove parničnog postupka.

3. Tužitelj se podneskom od 7. listopada 2024. očitovao na navode iz odgovora na tužbu navodeći da, u odnosu na istaknuti prigovor mjesne nenadležnosti, tužitelj ističe kako nije sporno da je čl. 11.4. predmetnog Ugovora o kreditu navedeno kako je u slučaju spora nadležan sud u Zagrebu. Međutim, ovakva ugovorna klauzula je prije svega nepoštena odredba Ugovora. Naime, u konkretnom slučaju potrebno je primijeniti Zakon o zaštiti potrošača (ZZP) u kojem je između ostalog implementirana i smjernica 99/13 Europske ekonomske zajednice o nepoštenim odredbama potrošačkih ugovora. Tako je odredbama ZZP-a propisano da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, te koja je suprotna načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača je nepoštena ugovorna odredba. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, a osobito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog ugovora trgovca. Odredbama ZZP-a propisano je da prilikom ocjene je li određene ugovorna odredba poštena uzimat će se u obzir priroda proizvoda ili usluge koje predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora, ostale ugovorne odredbe kao i neki drugi ugovor koji je obzirom na ugovor koji se ocjenjuje predstavlja glavni ugovor, te da je nepoštena ugovorna odredba ništetna. Predmetni ugovor o kreditu sklopljen je na unaprijed formuliranom obrascu, pa se temeljem zakonske presumpcije ima uzeti da se radi o unaprijed formuliranim ugovornim odredbama o kojima stranke nisu pregovarale, te tužitelj nije imao nikakvog utjecaja na njihov sadržaj. Osim toga, sud u Zagrebu čija je mjesna nadležnost određena Ugovorom je od prebivališta tužitelja udaljena cca 400 km. Prema tome, uzimajući u obzir sve okolnosti prilikom sklapanja Ugovora u konkretnoj situaciji, odredba o ugovorenoj mjesnoj nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu s obzirom da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je sročena od strane tuženika sa svrhom da se nadležnost za sve sporove iz ugovora povjeri sudu svog sjedišta, te si time ostvari pogodnost i bitno manje troškove. Uzimajući u obzir udaljenost mjesta prebivališta tužitelja od suda čija je nadležnost ugovorena, takva bi ugovorna odredba za tužitelja izazvala visoke troškove dolaska na sud, a time i znatnu

neravnotežu o procesno-pravnom položaju ugovornih stranaka. Naime, odredbom čl. 19. I. st. 1. ZPK-a je propisano da sporovi koji nastanu u svezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište ili neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima gdje potrošač ima prebivalište. Kako se sukladno odredbama ZPK-a radi o izberivoj mjesnoj nadležnosti suda, tužitelj u tom smislu određuje tužbom pred kojim će se od više nadležnih sudova provoditi postupak, te obzirom da je tužitelj tužbu podnio ovom sudu, isti je kao mjesno nadležni sud izabrao je Općinski sud u Metkoviću. Tužitelj napominje da s tuženikom nije pregovarao o ugovornim odredbama u pogledu naknade za odobravanje kredita (ulazna naknada), te naknade za prijevremenu otplatu kredita (izlazna naknada). Sud Europske unije je u presudama broj C-84/19 i C-224/19 potvrdio da je nepošteno bez pregovaranja s potrošačem u tipskom ugovoru ugovarati naknade o troškovima za koje ne postoji obrazloženje na temelju čega su nastali, koji su netransparentni ili neproporcionalni. Prema odredbi čl. 3. st. 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 05.03.1993.g. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašli iz ugovora, a u čl. 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe moraju biti sročene jasno i razumljivo. Iako u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu nije postojalo zakonsko ograničenje za ugovaranje predmetnih ugovornih naknada, čl.1021.ZOO-a propisuje da se ugovorom o kreditu banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Iz te odredbe ZOO-a proizlazi bi da je tuženik bio ovlašten od tužitelja naplatiti na temelju ugovora o kreditu samo glavnicu kredita i ugovorene kamate, a ne i spornu ulaznu i izlaznu naknadu. Ulazna naknada u Ugovoru o kreditu je određena u postotku, ali to ne znači da se ujedno radi o poštenoj ugovornoj odredbi. Naime, ugovorna odredba uopće ne sadrži nikakve podatke o stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima obrade kredita na koje se ona odnosi, te se ne može očekivati da bi tužitelj pristao na takvu odredbu u pojedinačnim pregovorima. Troškovi i usluge koje se pružaju u zamjenu za spornu naknadu nisu samorazumljivi, niti su troškovi takvi da se mogu razumno uključiti u naknadu za obradu kredita. Točno je da se razumno u troškove banke treba uključiti materijalni trošak poput uredskog materijala, informatičke opreme, te korištenja energenata, ali nije razumno zaključiti da se takvi troškovi namiruju naknadom koja ovisi o visini odobrenog kredita kad je jasno da je riječ o troškovima koji ne ovise o toj visini, jer su jednaki za sve kredite neovisno o iznosu u kojem su odobreni. Zbog toga su troškovi koji su na ovoj način prebačeni na tužitelja nerazmjerni u odnosu na visinu u kojoj su stvarno nastali. Očito je da je tuženik na tužitelja Ugovorom o kreditu prenio obvezu plaćanja naknade i troškova koji ne odgovaraju stvarno pruženim uslugama ili troškovima. Ta ugovorna obveza, koja ima učinak kao da je tuženik de facto oslobođen obveze prema odredbama ZZP-a (da dokazuje da su prije isplate kredita stvarno nastali troškovi i stvarno pružene usluge u visini ugovorenog postotka) utječe na pravni položaj tužitelja i stvara na štetu potrošača značajnu neravnotežu u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, jer tuženik nije dokazao da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima. Slijedom toga, jasno proizlazi da je predmetna ugovorna odredba o ulaznoj naknadi, zbog toga što je ista unaprijed pripremljena, te se o njoj pojedinačno nije moglo pregovarati,

prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, jer tužitelj u trenutku sklapanja predmetnog ugovora kao korisnik kredita nije mogao utjecati na njezin sadržaj, niti na visinu, što znači da je navedena ugovorna odredba nepoštena. Isto tako, tužitelj kao korisnik kredita nije mogao unaprijed znati kolika je izlazna naknada, niti utjecati na njezin sadržaj, niti na visinu, slijedom čega nije mogao znati kako će se odraziti na njegovu ekonomsku situaciju, jer u trenutku sklapanja Ugovora tužitelju kao ugovornoj strani, su nepoznati parametri za utvrđivanje iste, dok je tuženik s druge strane bio ovlašten istu zaračunati sukladno internim odlukama Banke, odnosno tuženik je sebi ostavio slobodu određivanja visine naknade za prijevremenu otplatu kredita. Tužitelj napominje da prema pravnom shvaćanju sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, održanog 5.11.2020.g. (zaključak pod toč.8), ugovorna odredba iz ugovora o kreditu kojom je ugovoreno pravo banke na naknadu za prijevremenu otplatu kredita, može biti utvrđena ništetnom, ako se o toj odredbi nije pregovaralo kao u konkretnom slučaju. U odnosu nepoštene ugovorne odredbe vođen je sudski postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača u kojem je pravomoćnom presudom Visokog Trgovačkog suda RH, posl.br.PŽ-6632/2017-10, od 14.06.2018.g., utvrđeno da je tuženik u razdoblju od 01.06. 2004.g. do 31.12.2008.g. (u kojem razdoblju je i sklopljen ugovor koji je predmet ove pravne stvari) povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe sklapanjem ugovora o potrošačkom kreditiranju – ugovora o kreditu tako da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u vrijeme sklapanja tih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka, čime je tuženik postupila suprotno odredbi čl. 81., čl. 82. i čl. 90. ZZP/03 u razdoblju od 01.06.2004.g. do 06.08.2007.g., a od 07.08.2007.g. do 31.12.2008.g. suprotno odredbi čl. 96. i čl. 97. ZZP, tj. suprotno odredbama ZOO-a, te da u razdoblju od 10.09.2003.g. do 31.12.2008.g. (u kojem razdoblju je i sklopljen ugovor koji je predmet ove pravne stvari), a koje povrede traju i dalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima te banke, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditima ta banka kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metode izračuna tih parametara koji utječu na odluke tuženika o promjeni stope ugovorne kamatne, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka utemeljeno na jednostranom povećanju kamatne stope, sve na štetu potrošača, čime je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg čl. 81., čl. 82. i čl.90. tada važećeg ZZP/03 u razdoblju od 10.09.2003.g. do 06.08.2007.g., a od 07.08.2007.g. nadalje suprotno odredbama čl.96. i čl.97. tada važećeg ZZP, te suprotno odredbama ZOO-a. Odlukom Vrhovnog suda RH Posl.br.Rev-2221/2018, od 03.09.2019.g., odbijena je kao neosnovana revizija tuženih banaka i potvrđena prethodno citirana odluka Visokog Trgovačkog suda RH, posl.br.PŽ-6632/2017-10, od 14.06.2018.g. Dakle, tuženik je temeljem nepoštenih odredbi stekao određenu nepripadnu korist, jer je povrijedio interes i prava tužitelja kao potrošača (korisnika kredita), jer se u ugovoru koristio ništetnim i

nepoštenim ugovornim odredbama, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF i promjenjiva kamatna stopa, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je tuženik postupio suprotno odredbama ZPP-a. Odredbama čl. 502.c ZPP-a i čl. 118. ZPP-a propisan je direktan učinak tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača na način da obvezuje sudove da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošača pozovu na utvrđenje iz pravomoćne presude iz postupka zaštite kolektivnih interesa. Ne može postojati utvrđena ništetnost i nepoštenost pojedinih odredbi potrošačkog ugovora u kolektivnom sporu, a da istodobno ne postoji ništetnost i nepoštenost takvih odredbi u pojedinačnom sporu u odnosu na istovrsni ugovor. (tako i Županijski sud u Zagrebu posl.br.GŽ-2828/2021 od 25.01.2022.g., Županijski sud u Zagrebu posl.br.GŽ-2000/2021 od 06.07.2021.g.,). Radi navedenog, u ovom postupku tuženik se ne može pozivati, niti je na sudu provoditi dokaze kojima u bitnom tuženik predlaže utvrditi suprotno onom što je utvrđeno u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Time su svi prigovori tuženika, a vezani uz valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, neosnovani jer tuženik zanemaruje odredbu čl. 502.c ZPP-a i pravomoćnu presudu kojom je odlučeno o povredama koje je činio tijekom zaključenja i ugovora koji je predmet ovog postupka. Obzirom na činjenicu da je tuženik nepošteni stjecatelj, tužitelj sukladno odredbama čl.1115. ZOO-a ima pravo na isplatu pored glavnog iznosa i pripadajućih zakonskih zateznih kamata koje teku od dospijeca svakog pojedinog mjesečnog iznosa. U konkretnom slučaju nije nastupila zastara potraživanja. Postavljeni tužbeni zahtjev u predmetnoj parnici, u pogledu isplate predstavlja restitucijski zahtjev iz odredbe čl. 323. st. 1. ZOO-a, pa slijedom toga rok zastare za predmetnu tražbinu iznosi pet godina (opći rok zastare). Sukladno stavu izraženom u objedinjenom pravnom shvaćanju sa sjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31.siječnja 2022.g. broj: Su-IV-33/2022-2 zastarni rok u slučaju restitucijskih zahtjeva koji su posljedica utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi kredita u CHF, odnosno u povodu pokretanja parničnog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača počinje teći od trenutka pravomoćnosti sudske odluke donesene u povodu kolektivne tužbe, jer je pokretanjem te parnice došlo do prekida zastare, te je zastara počela teći iz početka. Polazeći od navedenog u svim predmetima u kojima se, na temelju čl. 502.c ZPP-a i čl. 118. ZPP-a, primjenjuje pravno shvaćanje iz presude donesene u sporu po kolektivnoj tužbi, rok zastare nije počeo teći prije pravomoćnosti presude donesene u kolektivnom sporu - jer je tek sa donošenjem tih presuda potrošač stekao saznanje o nepoštenosti, a time i o ništetnosti tih ugovornih odredbi. Budući da se odredbe o ništetnosti ugovora primjenjuju i u slučaju djelomične ništetnosti ugovora tj. ništetnosti pojedinih ugovornih odredbi, zahtjev za povrat preplaćenih iznosa nije u zastari, jer je tužba podnesena prije isteka roka od 5 godina od dana utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli presudom Visokog Trgovačkog suda RH, posl.br. PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

4. Tužitelj je, u skladu s nalazom i mišljenjem vještaka, podneskom od 10. kolovoza 2026. (list 85-87 spisa) uredio tužbeni zahtjev, kao u izreci ove presude.

5. Tuženik se nije usprotivio uređenom tužbenom zahtjevu.

6. Izvedeni su dokazi uvidom u Ugovor o kreditu broj: 216777 od dana 24. 04. 2008. godine sa svim priloženim ispravama, uvidom u nalaz i mišljenje Centra za vještačenje Split od 29. svibnja 2026. te saslušanjem tužitelja.

7. Tužbeni zahtjev je osnovan.

8. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenjem ništetnim i bez pravnog učinka dijelova odredbi čl. 1., čl. 2., čl. 4., i čl. 8. Ugovora o kreditu broj: 216777 od 24. 04. 2008., kojima je ugovorena glavnica i plaćanje anuiteta vezano za švicarski franak (valutna klauzula), te kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja se mijenja jednostranom odlukom kreditora, kao i dio odredbe kojom je ugovorena naknada za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada) sadržana u čl. 6. Ugovora o kreditu broj: 216777 od 24. 04. 2008., sa zahtjevom za isplatu iznosa od 2.635,04 € s kamatama na ime razlike uvećanja anuiteta uslijed primjene nepoštene i ništetne ugovorne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF i promjenjivoj kamatnoj stopi te iznosa od 114,72 € s kamatama na ime povrata naknade za obradu zahtjeva i administraciju kredita (ulazna naknada) te zahtjev za naknadu troška postupka.

9. Prije svega je trebalo raspraviti tuženikov prigovor mjesne nenadležnosti ovog suda, kojega sud smatra neosnovanim. To stoga što, uzimajući u obzir sve okolnosti prilikom sklapanja Ugovora u konkretnoj situaciji, odredba o ugovorenoj mjesnoj nadležnosti predstavlja nepoštenu ugovornu odredbu, s obzirom da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i koja je sročena od strane tuženika sa svrhom da se nadležnost za sve sporove iz ugovora povjeri sudu svog sjedišta, te si time ostvari pogodnost i bitno manje troškove. Uzimajući u obzir udaljenost mjesta prebivališta tužitelja od suda čija je nadležnost ugovorena, više od 400 km, takva bi ugovorna odredba za tužitelja izazvala visoke troškove dolaska na sud, a time i znatnu neravnotežu o procesno-pravnom položaju ugovornih stranaka.

10. Među strankama nije sporno su tužitelj i pravni prednik tuženika sklopili Ugovor o kreditu na razdoblje od 72 mjeseca u iznosu od 12.825,58 CHF u kunsnoj protuvrijednosti. Nesporno je i da je temeljem odredbe članka 2.1. Ugovora kamatna stopa promjenjiva, sukladno odluci o kamatama i naknadama kreditora te da je na dan sklapanja Ugovora o kreditu ona iznosila 6,40 % godišnje, člankom 4. da je ugovorena valutna klauzula, kao i to da je člankom 8. uređen način otplate na način da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima u CHF u kunsnoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju za devize Kreditora važećem na dan dospijeca.

11. Sporno je jesu li dijelovi odredbi sadržanih u čl. 1., čl. 2., čl. 4., čl. 6. i čl. 8. Ugovora o kreditu koji je tuženik sklopio sa tužiteljem kao korisnikom kredita, potrošačem, kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa sukladno jednostranoj odluci tuženika i valutna klauzula uz koju je vezana glavnica bio švicarski franak nepoštene i ništetne, sve u smislu odredbi Zakona o zaštiti potrošača (ZZP/03), tj. odredbe čl. 96 i čl. 97 ZZP/07 te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima, je li posljedično navedenom tužitelju pričinjena šteta postupanjem tuženika i u kojem iznosu, ima li tužitelj pravo na povrat preplaćenih iznosa, primjenjivost odluka u postupku kolektivne zaštite potrošača na odnos stranaka i je li nastupila zastara tužiteljevog potraživanja.

12. Na temelju ocjene svakog dokaza zasebno i u međusobnoj povezanosti, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, sukladno čl. 8. ZPP- a sud je utvrdio kako je tužbeni zahtjev osnovan.

13. Sud nije prihvatio tuženikov prigovor zastare. Naime, Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeo je na sjednici od 30. siječnja 2020. god.

pravno shvaćanje prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost, dok je na sjednici održanoj 31. siječnja 2022. donio objedinjeno pravno shvaćanje o početku tijeka zastare u slučaju restitucijskih zahtjeva kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovornih odredbi u CHF u kojem je povodom dvojbi i nedoumice koje se učestalo pojavljuju u praksi izrazio mišljenje o potrebi dodatnog tumačenja i objašnjenja shvaćanja iz revizijske odluke br. Rev-2245/2017-2 od 20. ožujka 2018. i pravnog shvaćanja br. Su-IV-47/2020-2 od 30. siječnja 2020. U tom smislu VSRH je ustanovio da, ako je ništetnost ustanovljena, kao u ovom slučaju, već u postupku kolektivne zaštite potrošača, tada zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja ništetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite. Slijedom navedenog u konkretnom slučaju zastara tužiteljeva potraživanja počela je teći tek pravomoćnošću naprijed citirane presude Trgovačkog suda u Zagrebu donesene povodom kolektivne tužbe potrošača, pa do podnošenja predmetne tužbe 6. lipnja 2023. nije protekao opći rok zastare od pet godina, jer za stjecanje bez osnove nije određen drugi rok zastare (članak 225. ZOO/05).

14. Iz sadržaja Ugovora o kreditu broj 216777, vremena sklapanja (2008. god.) i nesporne činjenice da je isti ugovoren uz valutnu klauzulu CHF, jasno proizlazi da se zahtjev tužitelja kao potrošača u ovom postupku temelji na istovjetnom zahtjevu koji je bio predmet postupka po tužbi Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/12 od 4. srpnja 2013. radi zaštite kolektivnih interesa potrošača u odnosu na ovdje tuženika, a u kojem je pravomoćno odlučeno da su odredbe ovakvih ugovora ništetne u dijelu u kojem je ugovorena promjena kamatne stope isključivo temeljem odluke banke te u dijelu u kojem su obveze ugovornih strana vezane za tečaj kune u odnosu na tečaj CHF, pa tužitelj sukladno čl. 502 c ZPP-a ima pravo pozvati se na utvrđenje suda u ovom postupku po kojem su nepoštene, time i ništetne, odredbe ugovora o kreditu kojima je ugovoreno pravo banke da jednostranom odlukom, bez objektivnih parametara, izmijeni kamatnu stopu i primijeni na ovaj način ugovorenu valutnu klauzulu u CHF-a.

15. Naime, TSZG je u navedenoj odluci utvrdio da je i tuženik, između ostalih, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača kao korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u kojima je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i odredbe kojima se ugovarala valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja tih ugovora tuženik kao trgovac nije potrošače u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je pak imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je postupao suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača točnije protivno čl. 81, 82 i 90 (NN 96/03) te kasnije protivno odredbama važećeg Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/07, 79/09, 89/09 i 133/09) i to čl. 96 i 97 tog Zakona te suprotno odredbama čl. 12. Zakona o obveznim

odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, u nastavku: ZOO).

15.1. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-7129/13 od 13. lipnja 2014. potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu u kojem je pravomoćno utvrđeno da je tuženik, između ostalih banaka, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača koristeći u ugovorima o potrošačkom kreditiranju nepoštene odredbe u kojima je ugovorena redovna kamatna stopa, koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika, te da su nepoštene odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo ništetne od samog početka, odnosno od trenutka kada su postale sadržaj standardnog ugovora, a njihovo korištenje predstavlja postupanje protivno odredbama Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03 - dalje ZZP) čitavo vrijeme dok se koriste.

15.2. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u odnosu na tuženika kojom je utvrđena ništetnost odredbi ugovora o kreditu kojim se ugovarala valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a to iz razloga što se o takvim odredbama nije pojedinačno pregovaralo niti je tuženik potrošača u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je pak suprotno načelu savjesnosti i poštenja i prouzročilo neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a sve isključivo na štetu potrošača.

16. Pitanje zaštite kolektivnih interesa potrošača je između ostalog regulirano Direktivom vijeća 93/13 EEZ o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima, a koje odredbe su implementirane i u naše zakonodavstvo Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti potrošača i sada važećim Zakonom o zaštiti potrošača time da postoji obveza hrvatskih sudova da tumače nacionalno pravo u duhu prava Europske unije i sveopće njene pravne stečevine, a što uključuje uz ostalo i praksu suda Europske unije. Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev 2245/17 prihvatio stav suda EU izraženo u odluci C-154/15, C-307/15 i C-308/15 te izražava da se smatra da nepoštena ugovorna odredba nije nikada bila ugovorena pa tako ne može imati učinak na potrošača, a utvrđenje nepoštenosti mora imati za posljedicu ponovno uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se on nalazio da te odredbe nije bilo. Proglašavanjem ugovorne odredbe nepoštenom nastaje za potrošača subjektivno pravo na restituciju, time da potrošač ima pravo na punu restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora, neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nepoštena.

17. Tužitelj je u svome iskazu naveo da je s prednikom tuženika sklopio ugovor o kreditu sklopljen, misli, 2008. kojeg je podigao za kupnju automobila. Imao je namjeru podići kunski kredit, ali mu je službenica banke rekla da nije bilo moguće podići kredit u kunama, već su mu u banci ponudili kredit u CHF. Objašnjavala mu je da je to najpovoljniji kredit da je CHF stabilna valuta te da i ona sama ima kredit u "švicarcima". Njega je u banci čekao već pripremljeni ugovor i on kao laik nije mogao razumjeti sadržaj ugovora niti ugovorne odredbe, a i prilikom ovjere ugovora kod javnog bilježnika ugovor mu također nije bio pročitani niti protumačen. Ponovno ističe da su mu u banci rekli da je to trenutno najpovoljnije što može biti, da je čak povoljnije i od kune. Radilo se od 20-ak stranica sitno tiskanog teksta što je i potpisao kod javnog bilježnika i on to, kao što je već rekao, nije stigao niti pročitati niti mu je itko išta pojašnjavao. Početna rata mu je bila oko 400,00 kuna da bi na kraju došla na 1.500,00 kuna.

18. Sud prihvata iskaz tužitelja, ocjenjujući ga uvjerljivim i životnim. Iz njegovog iskaza jasno proizlazi da je odluku o kreditu u švicarskim francima donio na temelju razgovora sa službenikom banke čija je preporuka bila da se krediti dižu u tzv. švicarcima, jer nije bilo moguće podići kredit u kunama. Iz sadržaja sporne ugovorne odredbe čl. 2. predmetnog Ugovora, sasvim je razvidno da u istoj ne postoji niti jedan egzaktni podatak glede promjene kamatne stope. Naime, u predmetnoj ugovornoj odredbi je navedeno da je tuženik ovlašten izvršiti promjenu kamatne stope sukladno njegovoj internoj Odluci o kamatama i naknadama - dakle, bez navođenja bilo kakvih parametara i objektivnih kriterija promjenjivosti. Nadalje, iz iskaza tužitelja proizlazi da ga je u banci čekao već pripremljeni predmetni ugovor o kreditu i on kao laik nije mogao razumjeti sadržaj ugovora niti ugovorne odredbe, a i prilikom ovjere ugovora kod javnog bilježnika ugovor mu također nije bio pročitao niti protumačen te da su mu u banci rekli da je to trenutno najpovoljnije što može biti, da je čak povoljnije i od kune. Radilo se od 20-ak stranica sitno tiskanog teksta što je i potpisao kod javnog bilježnika i on to nije stigao niti pročitati niti mu je itko išta pojašnjavao.

19. Iako je sud u konkretnom slučaju proveo dokaze na okolnost da se o spornim odredbama Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, nije sporno da je tuženik obuhvaćen odlukom u kolektivnom sporu, te da je sud na temelju čl. 502 c ZPP-a i čl. 118 Zakona o zaštiti potrošača sud vezan za postojanje povrede propisa zaštite potrošača iz čl. 106 naprijed citiranog Zakona, a slijedom toga i obavezan primijeniti utvrđene ništetnosti u kolektivnom sporu. Stoga se tužitelj osnovano poziva na navedene odluke i pravna shvaćanja viših sudova povodom kolektivne tužbe, jer se iste odnose na stambene kredite (bitno je da se radi o potrošačkom kreditiranju za fizičke osobe - što je ovdje slučaj). Tvrdnja tuženika da tužitelj nema ovo pravo na izravnu primjenu utvrđenja iz kolektivnog spora nije utemeljena jer je smisao kolektivne zaštite kao i utvrđenja ništetnosti odredbe u obeštećenju oštećene strane ugovora, dok zakonski termin "parnicama radi naknade štete", kako to propisuje čl. 502c ZPP-a, treba tumačiti ekstenzivno i teleološki kao parnica u kojima se oštećenom potrošaču nadoknađuje šteta koja mu je nastala povredom prava i interesa, a što je bit ove parnice u kojoj tužitelj zahtjeva isplatu temeljem ništetnih odredaba ugovora o kreditu u vezi kamatne stope te valutne klauzule i da mu se isplati šteta koja mu je nastala temeljem ništetne kamatne stope i valutne klauzule. Odredbe čl. 502 c st. 1 ZPP-a i čl. 118 ZPP-a govore o postupcima naknade štete pa je s tim u vezi potrebno navesti da je šteta u smislu čl. 1046 ZOO-a i umanjenje nečije imovine. Riječ je u konkretnom slučaju, dakle, o specifičnom proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presuda kojima se prihvataju zahtjevi za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to samo u slučaju ako pojedini zahtjevi za zaštitu budu prihvaćeni. U odlukama VSRH br. Rev 3142/2018 od 19. ožujka 2019. god. i Rev 18/2018 od 26. svibnja 2020. god. je VSRH iznio jasno i nedvojbeno shvaćanje o direktnom učinku kolektivnih presuda.

20. Naime, prema odredbi članka 118. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj: 41/2014., 110/2015.) koji je na snazi u vrijeme pokretanja ovog postupka (istovjetno članak 138. a Zakona o zaštiti potrošača, Narodne novine, broj: 79/2007., 125/2007., 75/2009., 79/2009., 89/2009., 133/2009., 78/2012., 56/2013., u daljnjem tekstu: ZPP/2007) i Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima (Sl. I. EZ 1993 L 95/29) odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz članka 106. stavka 1. toga Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača

obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika (istovjetno članak 138. a u vezi s člankom 131. stavkom 1. ZZP/2007).

21. U smislu tih zakonskih odredbi ali i odredbe članak 502.c ZPP-a koja određuje da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavak 1. ZPP-a da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, time da će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se osoba na njih pozvati, za zaključiti je da u ovom postupku sud obvezuje odluke iz postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača koje utvrđuju da je došlo do povrede propisa zaštite potrošača, odnosno da navedene odluke imaju direktni učinak i obvezuju sudove i da se u posebnim postupcima radi ostvarenja prava potrošači mogu pozvati na utvrđenje iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev postavljen po tužbi iz članka 502.a stavka 1. ZPP-a. Dakle, u odnosu na tuženikove prigovore o primjeni navedenih presuda Trgovačkog i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, vrijedi odredba čl. 502. c ZPP-a radi čega je taj prigovor neosnovan.

22. Iz sadržaja Ugovora o kreditu kao tipskog ugovora uz primjenu Općih uvjeta poslovanja tuženika, jasno proizlazi da se radilo o ponudi banke o kojoj se nije individualno pregovaralo u smislu ugovaranja konkretnih odredbi na čiji bi sadržaj tužitelj kao potrošač mogao utjecati. Ugovora o kreditu sadržajno je izražena na identičan način kao i ona koja je pravomoćnom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. u postupku radi zaštite kolektivnih interesa potrošača utvrđena ništetnom, a odredbe čl. 1., 4. i 8. istog Ugovora kojima je ugovorena valuta glavnice u CHF kao u pravomoćnoj presudi Visokog trgovačkog suda u Republici Hrvatskoj (Pž-6632/2017) koja je potvrđena presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske (Rev-2221/2018), te kako u predmetnom postupku ne postoje okolnosti koje bi ukazivale da je postupanje tuženika prilikom ugovaranja promjenjive kamatne stope i valute CHF uz koju je vezana glavnica kredita između stranaka bilo drugačije od utvrđenog u navedenim sudskim postupcima, to je zaključak suda da su ugovorne odredbe o promjenjivosti stope redovne kamate i tečaja valuta CHF uz koju je vezana glavnica kredita ništete.

23. Odredbom članka 81. stavak 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne Novine br. 9/2007, 125/2007, 79/2009, 89/2009, 75/2009, 133/2009, 78/2012, 56/2013, 41-723/2014 u daljnjem ZZP) prema kojoj se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, te se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca, te je posljedica takve nepoštene odredbe ništetnost iste, a sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima i obveza svake strane da vrati ono što je primila po osnovi takvog pravnog posla, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protiv vraćanja, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran je svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog

ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

24. Za odluku u ovoj pravnoj stvari relevantna je cijena o kojoj su stranke pregovarale i na istu po objektivnom kriteriju pristale, a to je u ovom slučaju po ocjeni suda jedino inicijalno ugovorena kamatna stopa od 6,40 % godišnje i iznos glavnice koji je primijenjen kod isplate kredita u smislu iznosa kredita koji je isplaćen tužitelju i na koji iznos je primijenjen tečaj CHF koji je vrijedio na dan isplate, za koju je tužitelj kao potrošač znao u trenutku sklapanja ugovora i na nju kao točno određenu pristao, pa tvrdnje tuženika da se time fiksira kamatna stopa, protivno činjenici da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, nisu utemeljene. Naime, stranke jesu ugovorile promjenjivu kamatnu stopu, no pri tome nisu na valjani način odredile kriterije promjene iste, dapače tužitelj kao potrošač uopće nije jasno i potpuno informiran o rasponu kretanja kamatne stope kao cijene zajma, pa da bi isti pristao na takvu cijenu i način mijenjanja iste. U situaciji kada je jedini ugovoreni parametar, kao jasan i potpun kriterij, ugovorena određena stopa i tečaj, isti predstavlja osnovu potraživanja stranaka, a sud nije ovlašten ugovorni odnos stranaka regulirati na način da sam određuje kriterije i elemente ugovora, a koji nisu ugovoreni između stranaka, što bi predstavljala situacija u kojoj bi sud određivao kamatnu stopu i tečaj prema kriterijima koji nisu sastavni dio ugovora o kreditu. Odlučujući o reviziji protiv odluke Visokog trgovačkog suda (Revt-249/14) Vrhovni je sud na stranici 36. naveo: „Kako su dakle odredbe o ugovornoj kamati u ugovorima o kreditu, osim u dijelu kojim je visina kamatne stope određena na dan sklapanja ugovora o kreditu, bile nepoštene, to su u smislu odredbe čl. 87. st. 1. ZZP/03 odnosno čl. 102. ZZP te ugovorne odredbe ništetne... U preostalom dijelu tih ugovornih odredbi, a kojima je određeno naznačena visina kamatne stope na dan sklapanja ugovora o kreditu, iste nisu nepoštene, a time ni ništetne, a zbog čega njihova valjanost, primjena a time i učinak nije doveden u pitanje ovom odlukom.“

25. Iz navedenog proizlazi da je prilikom odlučivanja o visini zahtjeva trebalo provesti financijsko vještačenje te je vještaku dan zadatak da na temelju podataka u spisu, a na okolnost preplaćene razlike izražene u EUR:

- na mjesečnoj bazi utvrdi razliku između onoga što je tužitelj platio s osnova preplaćene promjenjive kamatne stope i valutne klauzule primjenom početno ugovorene kamatne stope i početnog tečaja za razdoblje od dana sklapanja ugovora o kreditu do otplate;
- utvrdi iznos plaćene naknade za obradu zahtjeva i odobravanje kredita (ulazna naknada) i naknade zbog prijevremene otplate kredita (izlazna naknada).

26. Iz nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka Ines Lozić iz Centra za vještačenja Split od 29. svibnja 2026. proizlazi da, a sve pod pretpostavkom da se tijekom otplate kredita vezanog uz valutu CHF u razdoblju otplate kredita nije mogla mijenjati kamatna stopa ni tečaj, ukupan iznos preplata, uzevši u obzir rast anuiteta zbog rasta kamatne stope te rast tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita iznosi 2.635,04 EUR od kojeg iznosa je tužitelj preplatio na ime promjene kamatne stope iznos od 111,40 EUR te je preplatio zbog rasta tečaja iznad tečaja koji je vrijedio na dan isplate kredita iznos od 2.523,64 EUR. Ukupan iznos manje plaćenog posljedično na pad tečaja u odnosu na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita ukupno iznosi 1,62 EUR. Slijedom navedenog, sveukupan iznos koji je

više plaćen (zbroy više i manje plaćenog) za vrijeme otplate kredita, slijedom promjene kamatne stope i tečaja na više i niže u odnosu na početni tečaj CHF koji je vrijedio na dan isplate kredita, iznosi 2.633,42 EUR i to:

- Ukupno više plaćeno zbog promjene kamatne stope u razdoblju otplate kredita iznosi ukupno 111,40 EUR,
- Ukupno više plaćenog između tečaja za valutu CHF primijenjenog kod otplate i početnog tečaja za CHF (iznosi su korigirani za iznos razlike sadržan u razlici obveza koje proizlaze iz promjena kamatnih stopa), uzevši u obzir i rast i pad tečaja u razdoblju otplate kredita iznosi ukupno 2.522,02 EUR.

Ukupan iznos ugovorene i obračunate naknade za obradu kredita prilikom prvog korištenja kredita iznosi ukupno 114,72 EUR. Po osnovu naknade za prijevremenu otplatu kredita ne proizlazi potraživanje tužitelja.

27. Stranke nisu imale prigovora na nalaz i mišljenje vještaka, a tužitelj je tužbeni zahtjev i postavio u skladu s tim nalazom i mišljenjem.

28. Vještakinja je jasno izradila svoj nalaz i mišljenje na temelju naloga suda i dokumentacije u spisu, pa je sud njezin nalaz i mišljenje prihvatio jer je isti dan prema pravilima struke, znanosti i iskustva. Sud ne spori tuženiku pravo da visinu kamatne stope mijenja niti mu ne spori pravo da kod ugovora o zajmu ugovara promjenjivu kamatnu stopu. Međutim, u ovom konkretnom sporu utvrđeno je da je ugovaranje promjenjive kamatne stope bilo ništetno. Zbog toga, a imajući u vidu stav VSRH (Revt-249/14) početni parametar nije fiksna kamatna stopa već ona brojčano naznačena u ugovoru.

29. Zahtjev tužitelja za isplatu restitucijski je zahtjev kao posljedica ništetnosti odredbi o valutnoj klauzuli i jednostranoj promjeni kamatne stope. Tužitelju je plaćanjem anuiteta obračunatog prema tečaju CHF tuženika na dan plaćanja i jednostranom promjenom kamatne stope tijekom ugovorenog vremena vraćanja nastala šteta, a tuženik je stekao nepripadnu korist na temelju tih ništetnih odredbi stoga tužitelju pripada pravo da mu tuženik vrati ono što je primio na temelju takvog ugovora, odnosno dijela ugovora u ovom slučaju, a sve sukladno odredbi čl. 323. u vezi s čl. 1111 ZOO.

30. Naime, čl. 1111. st. 1. ZOO-a propisano je da kad dio imovine neke osobe na bilo koji način prijeđe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga, odnosno, ako to nije moguće, naknaditi vrijednost postignute koristi, a st. 3. istog članka da obveza vraćanja, odnosno nadoknade vrijednosti nastaje i kad se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. Nadalje, čl. 1115. ZOO-a propisuje da kad se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. U konkretnom slučaju, uzimajući u obzir da je upravo tuženik sastavio predmetni Ugovor o kreditu, te je bio svjestan sadržaja predmetnog ugovora, njegovih odredbi kao i što svaka od njih propisuje, sasvim je evidentno da je tuženik nesavjesni stjecatelj od dana stjecanja, time i trenutka uplate anuiteta koje je sam obračunao primjenom ništetnog dijela odredbi Ugovora znao ili morao znati da nema pravo na isplatu istih, pa je na temelju čl. 29. st. 1. i. 2. ZOO-a dužan platiti zatezne kamate na svaki pojedinačno preplaćeni iznos od idućeg dana od dana kada je iste primio. Zatezne kamate su sporedno

potraživanje koje svoju osnovu i visinu temelji na činjenici da je određen iznos uplaćen bez osnove i to određenog datuma, pa tužitelj ima pravo na iste.

31. S obzirom na gore navedeno tuženik je u obvezi platiti tužitelju i naknadu za obradu zahtjeva i administraciju kredita, odnosno ulaznu naknadu, jer je i taj dio ugovorne odredbe ništetan.

32. Stoga je tužiteljev zahtjev trebalo prihvatiti kao osnovan u cijelosti.

33. Odluka o trošku postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a i odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (NN 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15 - dalje: Tarifa), a tužitelju je priznat trošak sastava tužbe u iznosu od 200,00 €, trošak zastupanja na četiri (4) ročišta u iznosu od po 200,00 €, trošak sastava podneska kojim je uređen tužbeni zahtjev u iznosu od 200,00 €, uvećano za 25 % PDV-a te trošak vještačenja u iznosu od 400,00 €, sve u ukupnom iznosu od 1.900,00 €.

34. Zbog svega izloženog odlučeno je kao u izreci ove presude.

Metković, 1. listopada 2026.

S u t k i n j a:

Rajka Ćubela

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku petnaest (15) dana. Žalba se podnosi u tri (3) istovjetna primjerka putem ovog suda za nadležni županijski sud. Ako stranka nije pristupila na ročište na kojem se presuda uručuje, a uredno je obaviještena o ročištu, smatrat će se da joj je dostava presude obavljena onoga dana kada je održano ročište na kojem se presuda uručuje. Ovjereni prijepis presude stranka može preuzeti neposredno u sudu istog dana (čl. 335. ZPP-a).

DNA:

1. Martina Radić - Šunjić, odvjetnica u Splitu – eOglasna ploča
2. Hrvatska poštanska banka d.d., Zagreb – eOglasna ploča

Broj zapisa: **9-3088e-00e5f**

Kontrolni broj: **08d85-1254d-64315**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Metkoviću** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.